ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τὸ γλωσσικόν μας ζήτημα εἰς τὴν Ἀγγλίαν

Εἰς τὴν «Σφαῖραν, τοῦ Λονδίνου ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς διὰ τὸ γλωσσικόν μας ζήτημα, τὰ ὁποῖα παραδίδομεν ἀσχολίαστα εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας.)

Τὸ ζήτημα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, ὄχι μόνον ἀπασχολεῖ τοὺς σχολαστικοὺς κύκλους τῆς Ἀγγλίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα συζητεῖται μὲ μεγαλειτέραν θέρμην. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν οἱ ἀκαδημαϊκώτεροι τῶν Ἑλλήνων λογίων ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπαναφορὰν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ διὰ τὴν κατάργησιν τῆς Ρωμαϊκῆς διαλέκτου, ἡ ὁποία εἶνε καὶ ἡ διάλεκτος τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων. Ἡ ἀρχαία γλῶσσα ἐδιδάχθη καὶ διδάσκεται παραμορφωμένη εἰς τὰ σχολεῖα, ἐνῷ αἱ ἐφημερίδες γράφονται εἰς μίαν Ἑλληνικὴν εὐκόλως ἐννοουμένην ἀπὸ τοὺς δυναμένους νὰ διαβάζουν τὸν Ξενοφῶντα. Φυσικά, ἡ πλειονότης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἔμεινε πιστὴ εἰς τὴν ὁμιλουμένην γλῶσσαν, ἡ ὁποία ὅμως εἶνε ἕνα ἐκφυλισμένον Βυζαντινόν Patois, γεμάτων ἀπὸ Τουρκικὰς, Ἰταλικὰς καὶ Ἀραβικὰς λέξεις. Τὸ Patois τοῦτο τὸ περιεφρόνησαν πάντοτε οἱ πεπαιδευμένοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ τώρα ὁ κ. Ψυχάρης, καθηγητὴς Πανεπιστημίου, ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς Ρωμαϊκῆς διαλέκτου, καὶ *κατάγγελλε* τὴν Ἑλληνικὴν τῶν σχολείων ὡς γλῶσσαν ψεύτικην, ὡς μὴ ἐννοουμένην ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Τολμῶμεν νὰ παρατηρήσωμεν εἰς τὸν κ. Ψυχάρην (μὲ ὅλον τὸ πρὸς αὐτὸν προσῆκον σέβας) ὅτι ἔχει ἄδικον, καὶ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ τῶν σχολείων ἡ ὁποία ὁμιλεῖται ὑπὸ τῶν πεπαιδευμένων Ἑλλήνων, εἶνε γνησιωτέρα γλῶσσα ἀπὸ τὸ ἐκφυλισμένον Patois. Οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες θὰ ἐδέχοντο κακίστην συμβουλὴν ἂν ἠρνοῦντο ἐντελῶς τὴν γλῶσσαν των, ἡ ὁποία ἐπὶ τέλους εἶνε ἡ μόνη των κληρονομία.» (!).

Ἀπὸ τὰ «Παναθήναια» τῆς 31ης Ἰανουαρίου

Μία ἐπιστολὴ τοῦ Σολωμοῦ

«Χαίρομαι νὰ πάρνωνται γιὰ ξεκίνημα τὰ δημοτικά μας τραγούδια, ἤθελα ὅμως δοῦν μεταχειρίζονται τὴν κλέφτικη γλῶσσα νὰ πάρνουν τὴν οὐσίαν της καὶ ὄχι τὴν μορφήν, μ' ἐννοεῖς ; Καὶ δοῦν διὰ τὴν ποίησι πρόσεχε καλά, Τζώρτζη μου, ὅτι καλὸ εἶνε βέβαια νὰ θεμελιώνεται πανεὶς σ' αὐτὰ τὰ τραγούδια, ἀλλὰ δὲν εἶνε καλὸ νὰ σταματᾷ ἐκεῖ. Πρέπει νὰ ὑψώνεται κατακόρυφα. Ἡ κλέφτικη ποίησι εἶνε εὔμορφη καὶ ἐνδιαφέρουσα, διότι μὲ αὐτὴν ἀνεπιτήδευτα ἐπαράστησαν οἱ κλέφται τὴν ἰδική του ζωή, τὰς ἰδέας καὶ τὰ αἰσθήματα. Δὲν ἔχει τὸ ἴδιον ἐνδιαφέρον σ' τὸ διπό μας στόμα. Τὸ ἔθνος ζητεῖ ἀπὸ 'μᾶς τὸν θησαυρὸν τῆς διανοίας μας, τῆς ἀτομικῆς, ἐνδυμένον ἐθνικά»...

Αὐτὰ τὰ πολύτιμα λόγια κλείνει μέσα εἰς ἕνα του γράμμα πρὸς τὸν Γεώργιον Τερτσέτην, ὁ Σολωμός μας.

Πρὸς τὸν Τερτσέτην καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἰδίους πρὸ πάντων.

Ὦ ! πόσην ἀνάγκην ἔχομεν ἀπὸ τέτοιου εἴδους *ἐθνικὰ* εὑρήματα τώρα ποῦ ζητοῦμεν νὰ δημιουργήσωμεν κάτι τι ἰδικόν μας, κάτι τι ἐντελῶς χαρακτηριστικὸν τῆς ψυχῆς μας, ἀλλὰ ποῦ τὸ κάτι τι αὐτὸ δὲν *βλέπομεν καλὰ πόθεν* πῶς ἠμποροῦμεν καὶ νὰ πραγματοποιήσωμεν.

«Ἡ Τριστέγενη» τοῦ κ. Κ. Παλαμᾶ. Εἰς ἕνα στενώτατον κύκλον φίλων ἐδιάβασε πρὸ ἡμερῶν ὁ κ. Παλαμᾶς τὸ πενταπράκτον δρᾶμά του «*Ἡ Τριστέγενη*».

Περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον μας ξαναγίνει σήμερα ἕνα ἄλλον δρόμον εἰς τὰς σελίδας τοῦ ποιητοῦ τῶν Ἰάμβων, θὰ γράψωμεν ἐκτενῶς ἐν καιρῷ.